

→ eens vervangen door vrouwen? Geen enkel ander land heeft een dergelijke regeling.' Toch hebben de Noorse bedrijven geen boycot overwogen. Die suggestie vindt hij geestig. 'We hebben het hier over legale ondernemingen, niet over drugsverslaafden of bankrovers. In Noorwegen houden we ons aan de wet. Als je een bedrijf hebt, wil je niet het risico lopen dat het gesloten wordt omdat je je niet aan de regels houdt. Dus ook de bedrijven die nog niet genoeg vrouwen gevonden hebben, zullen die nu heel snel benoemen.'

Hij noemt wel een andere ontsnapingsclausule. *Kapitaal* schreef erover in december. Volgens gegevens van het openbaar toegankelijke Brønnoysundregistrene hebben 132 ASA's zich de afgelopen twee jaar ongevormd tot AS-bedrijf. En voilà, een AS valt niet onder de 40 procent-regel.

Hegnar Media is gehuisvest aan een klein stuwmeertje met uitzicht op de beroemde Olympische spring-schans van Holmenkollen. Hegnar zelf houdt niet van

achter een art déco-element schuilgaat in het drukke Theaterterafsen – het is lunchtijd in een van Oslo's sjiekste restaurants. 'Daar zit iemand, niet omkijken, hij kijkt net naar me. Een bekende bankier, die me het afgelopen jaar wel acht keer heeft gebeld: "Zeg alsjeblieft nog één keer ja. Neem er nog één commissariaat bij." Maar er is een grens aan wat ik kan doen, en ook aan wat één persoon zou moeten doen.' Het gevolg van de wet is dat een aantal bedrijven hun eisen naar beneden hebben moeten bijstellen. En een paar bedrijven hebben ervoor gekozen hun raden simpelweg uit te breiden met een aantal vrouwen. 'Dan loop je echt het risico dat je niet meer dan een poppetje bent.' Natuurlijk is Blystad voorstander van vrouwen in de boardroom, maar ze ziet wel flink wat uitdagingen. Omdat Noorwegen de *one-tier board* kent, zullen in veel gevallen de *executives* mannen zijn, en de *non-executives* vrouwen. 'De zittende mannen hebben goede mensen moeten laten gaan, die

derland is daar nog niet klaar voor', zegt ze gedeedeerd. 'In Nederland moet je kiezen tussen kind of carrière. Hier is het geaccepteerd dat je beide ambieert. Er zijn in Noorwegen veel meer vrouwen in managementposities. Het is dan ook onze ervaring dat er absoluut voldoende gekwalificeerde vrouwen te vinden zijn.'

Hee is de Noorse vrouw zover gekomen? Is de Noorse man dan zoveel geëmancipeerder dan de Nederlandse? Linnerrud veert op. 'Ik denk dat de Noorse vrouw zich meer laat gelden dan de Nederlandse. Ze laat binnen een relatie weten dat ze óók iets wil'. Een van de leukere verklaringen voor dat verschil gaat terug tot de Vikingtijd. 'De mannen waren zo lang van huis, dat de vrouwen eraan gewend raakten veel verantwoordelijkheid te dragen.'

De officiële mening van de Nederlandse regering is dat een quotumwetgeving een brug te ver gaat. Op het seminar *Balancing the Boardroom*, afgelopen november georganiseerd door de SER in samenwerking

springen. Hij gelooft meer in de weg van de geleidelijkheid. 'Meer dan vijftig procent van de studenten economie en bedrijfskunde is tegenwoordig vrouw. Zo krijgen we op den duur vanzelf meer vrouwen die de juiste kennis en ervaring hebben. Dat is een kwestie van tijd. Ik vind dit verkeerd.'

Moet je als vrouw wel willen toetreden tot deze gutteklubbens grei, de mannenclub die liever 'onder ons' blijft? Marianne Heien Blystad maakte carrière in de banksector voor ze met haar man naar Houston, Texas verhuisde, waar ze negen jaar woonde en drie kinderen kreeg. Ze zetten samen een groot scheepvaartbedrijf op. 'Terug in Noorwegen begon ze in 1995 aan de studie rechten. 'Nog tijdens mijn studie werd ik gevraagd commissaris te worden. Natuurlijk dacht ik niet als elke andere vrouw.' 'Commissaris, ik? Nee, dat kan ik niet.' Maar als je voldoende ervaring hebt in het zakenleven, dan kun je het wél.' Ze besloot ja te zeggen. 'Het geeft je inzicht in verschillende bedrijfsculturen en managementstijlen. Je ziet het vanaf topniveau, van binnenuit. Het is pure educatie en ontwikkeling.'

Blystad werkt nu als advocaat en is commissaris van vier bedrijven. Ze is het afgelopen jaar door nog veel meer bedrijven gevraagd. 'Veertig procent is te veel, te strikt en te snel.' Ze kijkt naar iemand die ergens

'Zeg alsjeblieft nog een keer ja. neem er nog een commissariaat bij'

ze graag mochten, en nu zit er vrouwen bij die onervaren zijn, de business niet van binnenuit kennen, en toch de strijd met hen aangaan.' Mannen kunnen zich in de boardroom überhaupt onwettig voelen met vrouwen erbij, denkt Blystad.

En toch is ze niet zonder meer tegen de wet. 'Ik heb de afgelopen jaren vaak tegen mannen gezegd: op een dag hebben we de wet moeten veranderen om vrouwen kiesrecht te geven. Daar kijken we nu beschaamd en vol ongeloof op terug. Misschien kijken we over vijftig jaar net zo naar deze 40 procent-wet.'

Een revolutie zonder bloedvergieten in vier jaar tijd: is zo'n quotumwet wellicht ook een goed idee voor Nederland?

Toril Linnerrud, werkzaam bij het in Noorwegen hoog aangeschreven werving- en selectiebureau Visindi, woonde en werkte negen jaar in Nederland. ze is nu weer drie jaar terug in haar eigen land. 'Ne-

met Vrouwen in beeld, liet minister Plasterk van Emancipatie weten dat een 'charter' beter past. Overheid, publieke organisaties en het bedrijfsleven gaan samenwerken om meer vrouwen naar topposities te laten doorstromen. Bedrijven bepalen daarbij zelf hun doelstellingen. Vorige week werd de samenstelling van de Taskforce Vrouwen aan de Top bekend. Het is de bedoeling dat bedrijven zich 'vrijwillig, maar op basis van harde doelstellingen die zullen worden gemonitord', aan dit charter zullen verbinden.

Noorwegen heeft het ook eerst met gedragscodes geprobeerd. Dat hielp echter helemaal niets. Ansgar Gabrielsen wil Nederland niks voorschrijven. Maar ja, peinst hij dan hardop verder in Nederland zullen er toch ook vrouwen zijn die zich afvragen: zo weinig vrouwen in de bedrijfstop, is dat nou normaal voor een land als Nederland? 'Bedrijven moeten de tijd krijgen, maar aan het eind van de tunnel kun je niet nog meer tunnel aanleggen. Misschien moet de Nederlandse regering toch zeggen: over acht jaar, misschien tien jaar, dan moet het zover zijn. Omdat je dan weet dat er een dag zal aanbreken waarop dit geen issue meer zal zijn.'

Hij leunt tevreden achterover. 'Nou heb ik toch een advies gegeven.'

cathalijne.boland@intermediair.nl